

Näringsdepartementet

IT-politik

Synpunkter på utkast till EU:s riktlinjer för tillämpning av reglerna för statligt stöd på snabb utbyggnad av bredbandsnät

---

Sverige har genom offentlig konsultation 1 juni 2012 beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat ärende till Europeiska kommissionen. Synpunkter översändes härmed.

Med vänlig hälsning

Lena Hägglöf
Enhetschef

Bilaga:

HT.3095 – Synpunkter på utkast till EU:s riktlinjer för tillämpning av reglerna för statligt stöd på snabb utbyggnad av bredbandsnät

Näringsdepartementet

IT-politik

HT.3095 - Synpunkter på utkast till EU:s riktlinjer för tillämpning av reglerna för statligt stöd på snabb utbyggnad av bredbandsnät

---

Sverige har genom offentlig konsultation 1 juni 2012 beretts möjlighet att inkomma med synpunkter på rubricerat ärende. Svar ska lämnas senast 3 september 2012.

Sverige välkomnar möjligheten att lämna synpunkter på EU-kommissionens riktlinjer och har i beredningen av ärendet inhämtat synpunkter från relevanta aktörer på området. Nedan följer Sveriges synpunkter på Europeiska kommissionens utkast. Synpunkterna är sammanställda under ämnesrubriker där flera punkter som behandlar samma område kan ingå.

Den svenska modellen för stöd till bredband utgår ifrån ett underifrånperspektiv som bygger på att initiativ till bredbandsutbyggnad kommer från enskilda kommuner eller lokala byalagsgrupper. Dessa ansöker om stöd, genomför offentliga upphandlingar och agerar som beställare av tjänsterna (grävning, kabeldragning, anslutning av infrastruktur, underhåll, etc.). Riktlinjerna tycks däremot vara utformade utifrån en nationell modell med ett fåtal centralt organiserade projekt. Sverige anser därför att riktlinjerna inte tar tillräcklig hänsyn till att olika stödmodeller används i olika länder.

Den pågående översynen av riktlinjerna är välkommen och angelägen. Med beaktande av att riktlinjerna är tekniskt mycket detaljerade och att teknikutvecklingen är snabb, noterar Sverige dock att de snart måste ses över igen. Ett mindre detaljerat angreppssätt är därför att föredra.

De nationella tillsynsmyndigheternas roll
Inbegriper punkterna 41, 42, 67g, 67h.

Det är positivt att principerna om grossisttillträde och icke-diskriminering för att upprätthålla en sund konkurrens finns synliggjorda exempelvis i skrivningen under punkt 67g.

I Sverige har den nationella tillsynsmyndigheten, Post- och telestyrelsen (PTS), sedan den 16 oktober 2010 medfinansierat projekt via landsbygdsprogrammet för Sverige 2007-2013 och via kanalisationsförordningen. PTS har utfärdat riktlinjer med villkor som projektsökande ska uppfylla när PTS beviljar medfinansiering, som bl.a. innehåller krav på att stödmottagaren ska se till att tredje part beviljas grossisttillträde till den bredbandsinfrastruktur som finansieras med offentliga medel, samt att grossisttillträdet ska beviljas på icke-diskriminerande grunder. PTS riktlinjer följer och är direkt förenliga med de principer som fastställs i EU-kommissionens riktlinjer för bredband. Riktlinjerna är styrande för de stöd PTS beviljar medfinansiering. Också i övriga ärenden som notifieras till kommissionen har stödgivande regionala myndigheter åtagit sig att tillämpa tillsynsmyndighetens riktlinjer i stödgivningen. PTS har däremot inte laglig grund för att göra dessa riktlinjer tvingande, delta i rådgivning eller reglering av villkor och tariffer för grossisttillträde eller delta i tvistlösning. I landsbygdsprogrammet har EU:s riktlinjer införlivats i den nationella förordningen för landsbygdsprogrammet. Villkoren för stöd till bredbandsprojekt utgår från denna förordning.

Sverige håller med om att de nationella tillsynsmyndigheterna bör ha en stödjande och rådgivande roll när det gäller stöd till utbyggnad av bredband. Sverige motsätter sig dock att man i ovanstående punkter i riktlinjerna specificerar uppdrag och resurstilldelning för de nationella tillsynsmyndigheterna. Förhållandet mellan EU-kommissionen och medlemsstaterna avseende nationell statsstöds kontroll och tillsyn kommer som bekant bli föremål för förhandlingar av procedur- och bemyndigandeförordningarna¹ i rådet. Sverige noterar att kommissionen avseende de nationella tillsynsmyndigheternas uppgifter och resurser använder sig av språkbruket "bör" och "uppmanas", men anser att de aktuella förslagen på skrivningar trots detta föregriper resultaten av de kommande förhandlingarna på området. De är inte bindande och kan därmed ses som otydliga och tvetydiga avseende tolkning och tillämpning från kommissionens sida.

Sverige föreslår därför att gällande riktlinjers skrivningar om de nationella tillsynsmyndigheternas roll förs över till de nya riktlinjerna. Då riktlinjerna på grund av den snabba teknikutvecklingen troligen kommer att behöva ses över om något år, kan bindande skrivningar som

¹ Procedurförordningen; rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (nu artikel 108 i EUF-fördraget). Bemyndigandeförordningen; rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998, vilken ger kommissionen rätt att genom förordningar förklara att vissa slag av stöd är förenliga med den inre marknaden (allmänna gruppundantagsförordningen) och att vissa stöd inte uppfyller samtliga kriterier i artikel 107.1 i EUF-fördraget (förordningen om stöd av mindre betydelse [s.k. de minimis]).

klargör de nationella tillsynsmyndigheternas roll i förekommande fall tas med efter det att förhandlingarna på området avslutats.

Typer av bredbandsnät

Inbegriper punkterna 52, 53, 54, 56

Det är positivt att kommissionen i punkt 52 definierar vilka tekniska plattformar som kan betraktas som grundläggande bredbandsnät.

Enligt punkt 53 i riktlinjerna utgör NGA-nät kabelbundna fiberbaserade eller avancerade uppgraderade kabelnät. Sverige anser att definitionen av NGA bör vara teknikneutral och snarare fokusera på hur investeringen bäst kan komma till stånd, dvs. kapacitetsmöjligheten och vilka tjänster näten ska kunna stödja och inte på en viss teknisk lösning. Den centrala frågan bör vara hur en given nivå (x Mbit/s) kan uppnås på effektivast möjliga sätt. Det innebär att även trådlösa tekniker, eller andra fasta lösningar än fiber, bör inkluderas i definitionen av NGA. Även stöd till passiv mobil infrastruktur, som exempelvis master eller teknikbodas, bör kunna ges. I ett land med den typ av topografi och demografi som Sverige har, behövs en större flexibilitet när det gäller teknik för att kunna genomföra utbyggnaden av bredband med hög hastighet på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Detta synsätt ligger i linje med Europaparlamentets och rådets beslut nr 243/2012/EU av den 14 mars 2012 om inrättande av ett flerårigt program för radiospektrumpolitik, där trådbundna och trådlösa tekniker nämns sida vid sida i sina bidrag till samhällsnyttan.

Sverige vänder sig också mot att kommissionen i fotnot 61 utesluter trådlösa tekniker på kriteriet att dessa inte är symmetriska. Den centrala frågan handlar inte om symmetri eller inte, utan om nätet har möjlighet att leverera tillräckligt hög kapacitet i både upplänk och nedlänk. Vad som är tillräckligt styrs av konsumenternas efterfrågan.

Sverige önskar ett förtydligande av vad som avses i punkt 54 med formuleringen *under lämpliga förhållanden* när det gäller uppgradering av befintlig infrastruktur till interimistiska NGA-nät. Det framgår inte under vilka förutsättningar eller i vilka sammanhang denna typ av uppgradering skulle kunna genomföras.

Det är positivt att kommissionen i punkt 56 lyfter fram att telekomoperatörerna själva har möjlighet att avgöra vilken typ av infrastruktur de vill ansluta till stamnätet för den "sista kilometern" och Sverige uppfattar detta som att det är möjligt att ge stöd för t.ex. utbyggnad av fiber till basstation utan att det finns krav på att telekomoperatörerna ansluter NGA-nät till slutkund "den sista kilometern".

Stöd till utbyggnad

Inbegriper punkterna 63, 67e, 71, 73, 75, 76, 77

Avseende skrivningen i punkt 63 ii) *inga mindre snedvridande åtgärder står till buds (inbegripet förhandsreglering) för att nå samma mål* anser Sverige att den är alltför långtgående om det innebär att prövning av förhandsreglering måste göras för varje enskilt projekt i grått område. Sverige önskar därför förtydligande avseende denna punkt.

Det finns en motsägelse mellan definitionen av NGA-nät i punkt 53, som inte tillåter teknisk neutralitet och de hänvisningar som kan ledas från punkt 71 i fråga om utbyggnad av NGA-nät i vitt område. I punkt 71 görs hänvisning till villkor som ska vara uppfyllda under avsnitt 3.3.2, där punkt 75 i sin tur hänvisar till villkor som ska vara uppfyllda enligt punkt 67. I punkt 67e anges villkoret *teknisk neutralitet*, vilket inte stämmer överens med definitionen av NGA-nät under punkt 53.

Eftersom i stort sett hela Sverige kan definieras som svart vad gäller grundläggande bredbandsnätområde är det positivt att kommissionen i punkt 76 har en tydligare utgångspunkt när det gäller utbyggnad av NGA-nät i områden som är svarta vad gäller grundläggande bredband. Sverige anser att det är positivt att möjligheterna till stöd i områden som är svarta vad gäller grundläggande bredband utökas i förhållande till de nu gällande riktlinjerna. I Sverige finns det endast trådlös infrastruktur i många områden som är definierade som svarta avseende grundläggande bredband och kommissionens tydligare utgångspunkt ger då möjlighet att uppgradera till högre hastigheter, t.ex. genom fiberdragning till basstationer.

Sverige ställer sig bakom kommissionens formuleringar i punkt 73 som pekar på att statligt stöd till konkurrerande NGA-nät i svart NGA-område sannolikt medför en allvarlig snedvridning av konkurrensen och därför är oförenligt med reglerna för statligt stöd.

Mot bakgrund av detta har Sverige invändningar mot skrivningen under punkt 77 som säger att offentliga ingripanden fortfarande ska vara möjliga i områden där befintliga eller planerade NGA-nät inte når fram till slutanvändarens lokaler med fibernät. Den typen av ingripande innebär en risk för snedvridning av konkurrensen. Sverige anser att stycket 3.3.3 om stöd till ultrasnabba bredbandsnät bör utgå.

Punkt 77 strider också mot kommissionens egen definition av NGA-nät som tydligt klargör att det handlar om "kabelbundna accessnät som helt eller delvis består av fiberoptiska element...". Sverige anser att riktlinjerna ska fokusera på hur investeringen bäst kan komma till stånd, dvs. kapacitetsmöjligheten och vilka tjänster näten ska kunna stödja och

inte på en viss teknisk lösning såsom FTTH vilket indirekt anges i fotnot 110.

Nationell information

Inbegriper punkterna 67a, 67f, 67j, 67k

Sverige motsätter sig förslagen om nationell databas för tillgänglig infrastruktur (punkterna 67a, 67f och 67 j) och offentliga samråd (67b), eftersom de i sin nuvarande form inte är förenliga med den svenska strukturen på området.

I Sverige genomförs kartläggning och analys av täckning inom ramen för marknadsanalysen i varje enskilt projekt. I samband med det sker även ett samråd med berörda aktörer. Det saknas legala förutsättningar för att kräva data från infrastrukturägare och därmed skapa en sådan central databas som efterfrågas i punkterna 67a, 67f och 67j.

Sverige anser vidare att den tillkommande rapporteringsskyldighet som anges i punkt 67k och fotnot 102 är alltför detaljerad och omfattande. Sverige efterfrågar en motivering till detaljeringsnivån samt en förklaring till vad dessa uppgifter avses användas till. Sverige anser även att det vore lämpligt att ange ett minimibelopp på 10 miljoner euro för de projekt som ska ingå i den tillkommande rapporteringen. Detta för att undvika att alla små lokala projekt ska komma att omfattas av den extra rapporteringsskyldigheten. Gränsen för att återbetalningsmekanismen (clawback) ska träda ikraft är lagd på denna nivå av samma orsak.

Öppenhetskriteriet

Inbegriper punkterna 67g, 76b

Det är välkommet att kommissionen har utökat tillträdet till passiv infrastruktur att gälla för obegränsad tid och Sverige accepterar tidsgränsen på minst sju år för grossisttillträde. Sverige ser dock gärna att skrivningen i fotnot 90 istället placeras i texten under punkt 67g som är fallet i punkt 76b.

Återbetalningsmekanismen (clawback-mekanismen)

Behandlas i punkt 67i

Det är positivt att kommissionen reglerar den nivå då återbetalningsmekanismen träder ikraft till 10 miljoner euro och Sverige välkomnar skrivningen att man inte vill lägga en oproportionerligt tung börda på små lokala projekt.

Sverige ser även gärna att det förtydligas under vilka förutsättningar återbetalningsmekanismen kan bli aktuell. Det bör dock samtidigt beaktas att medlemsstaterna vid tillämpningen av gällande regler har valt olika tillvägagångssätt för att uppfylla riktlinjernas krav. Ett förtydligande av regelverket bör därför inte bli så pass detaljerat att medlemsstaterna i framtiden måste omarbete av kommissionen redan godkända stödordningar.